

Θρησκευτικά Ε' Δημοτικού

Οι Χριστιανοί στον αγώνα της ζωής

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Κωνσταντίνος Κορναράκης , <i>Επίκουρος Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών</i> Κωνσταντίνος Πρέντος , <i>Θεολόγος, Εκπαιδευτικός</i> π. Δημήτριος Γιαννακόπουλος , <i>Θεολόγος</i>
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Ηρακλής Ρεράκης , <i>Επίκουρος Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης</i> Παναγιώτης Ζησίδης , <i>Σχολικός Σύμβουλος</i> Ελένη Οικονομοπούλου , <i>Εκπαιδευτικός</i>
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Ανδρέας Κατσαούνης , <i>Εικονογράφος-Σκισσογράφος</i>
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Χαρά Οικονομοπούλου , <i>Φιλολόγος</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Γεώργιος Οικονόμου , <i>Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Σταμάτης Πορτελάνος , <i>Θεολόγος, Εκπαιδευτικός</i>
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Μάριος Σπηλιόπουλος , <i>Εικαστικός Καλλιτέχνης</i>
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	Ελληνικά Γράμματα Α.Ε., «Multimedia Α.Ε.»

Γ΄ Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΜΑΚΕΤΑΣ,
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΒΑΣΕΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ,
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ / Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
«Εκσυγχρονισμός και Ανάπτυξη
Εκπαίδευσης και Διά Βίου Μάθησης»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Κωνσταντίνος Κορναράκης Κωνσταντίνος Πρέντος π. Δημήτριος Γιαννακόπουλος

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

Θρησκευτικά Ε' Δημοτικού

Οι Χριστιανοί στον αγώνα της ζωής

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ Οι αγώνες στη ζωή μας

1.1 Ο αγώνας στο σχολείο	6
1.2 Αγωνιζόμαστε με χαρούμενη διάθεση	9
1.3 Οι μαθητές του Χριστού προετοιμάζονται για αγώνες	12
1.4 Αγώνας με τη δύναμη της αγάπης	15
1.5 Επιμονή και υπομονή στον αγώνα	18
1.6 Αγώνας να μοιραζόμαστε τα αγαθά μας με τους άλλους	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ Αγωνιστές και μάρτυρες

2.1 Οι Απόστολοι συνεχίζουν τον αγώνα του Χριστού	26
2.2 Ο Στέφανος: Πρωταγωνιστής και Πρωτομάρτυρας	29
2.3 Οι Άγιοι Σαραντα Μάρτυρες	32
2.4 Μαρτύριο με εκπληκτική κατάληξη	35
2.5 Ένας νέος και τρία παιδιά μάρτυρες (Α΄)	38
2.6 Ένας νέος και τρία παιδιά μάρτυρες (Β΄)	41
2.7 Νεομάρτυρες	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ Αγώνας για την αλλαγή του εαυτού μας

3.1 Ένας άνθρωπος αλλάζει ριζικά	48
3.2 Ο ληστής που έγινε Άγιος	51
3.3 Τα λάθη μας διορθώνονται	54
3.4 Ο Πατριάρχης Ιωάννης ο Ελεήμων	57

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ Δημιουργώντας έναν όμορφο κόσμο

4.1 «Όλοι μπορούμε να κάνουμε όμορφα πράγματα»	62
4.2 Πώς είναι κτισμένη και διακοσμημένη μια Εκκλησία	65
4.3 Αγία Σοφία: Ένα θαύμα τέχνης	68
4.4 Η ομορφιά και τα μυστικά μιας εικόνας	72
4.5 «Διαβάζοντας» κι άλλες βυζαντινές εικόνες	75
4.6 Τοιχογραφίες που διηγούνται πολλά	78
4.7 Ψηφιδωτά καλλιτεχνήματα	81
4.8 Μικροτεχνήματα	84
4.9 Κατανυκτικοί ύμνοι και ψαλμοί	87
4.10 Ρωμανός ο Μελωδός, μεγάλος υμνογράφος	91
4.11 Κασσιανή, η μοναδική βυζαντινή υμνογράφος	95

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ Αγώνες για έναν κόσμο ανθρωπινότερο

5.1 Αγώνες για να προστατέψουμε το περιβάλλον (πλάση)	100
5.2 Αγώνες για τη δικαιοσύνη	103
5.3 Πολλά παιδιά πεθαίνουν από πείνα κάθε μέρα	106
5.4 Αγωνιζόμαστε για την ειρήνη	109

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ Επίκαιρα

6.1 Ο Μεγαλομάρτυρας Δημήτριος	114
6.2 Ο Μέγας Βασίλειος	117
6.3 Μεγάλη Σαρακοστή: Προετοιμασία για το Πάσχα	120
6.4 Ο Απόστολος Πέτρος	123

Γλωσσάριο.....	126
----------------	-----

Κεφάλαιο Α΄

Οι αγώνες στη ζωή μας

1.1 Ο αγώνας στο σχολείο

1.2 Αγωνιζόμαστε με χαρούμενη διάθεση

1.3 Οι μαθητές του Χριστού προετοιμάζονται για αγώνες

1.4 Αγώνας με τη δύναμη της αγάπης

1.5 Επιμονή και υπομονή στον αγώνα

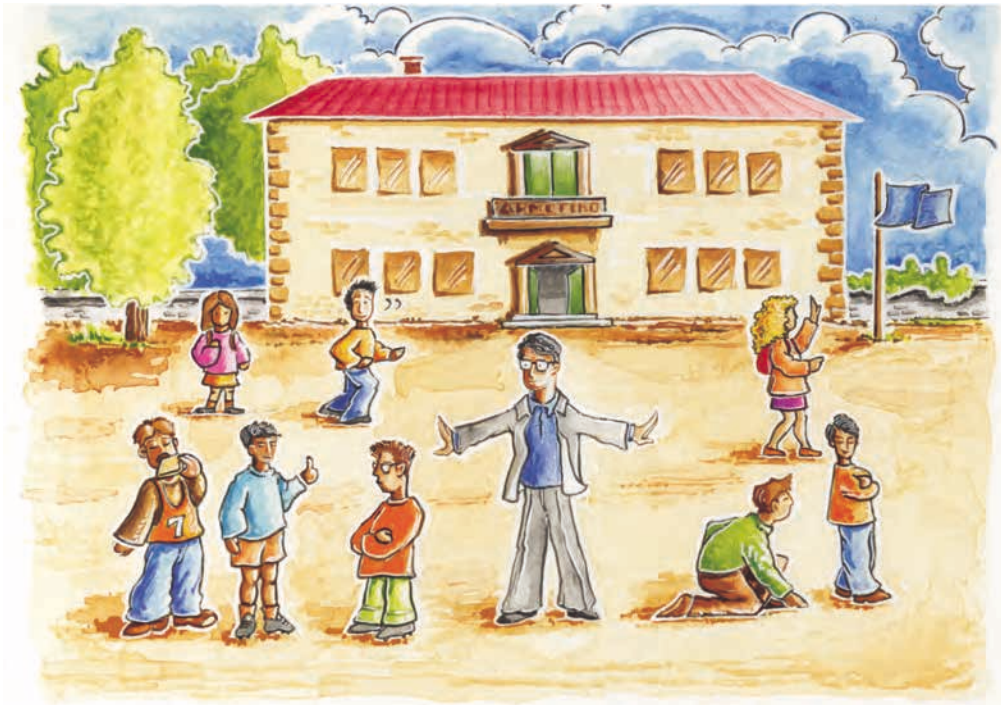
1.6 Αγώνας να μοιραζόμαστε τα αγαθά μας με τους άλλους

1.1 Ο αγώνας στο σχολείο

Ο τίμιος αγώνας
πρέπει να βασίζεται
σε κανόνες.

- A. Οι κανόνες δίνουν νόημα στη ζωή των ανθρώπων.
B. Και η Εκκλησία χρησιμοποιεί κανόνες, οι οποίοι βοηθούν τους χριστιανούς να ζουν κοντά στον Θεό.

Αναστάτωση στην αυλή του σχολείου

Από το πρώτο κιόλας διάλειμμα της καινούριας σχολικής χρονιάς, το παιχνίδι στο προαύλιο του σχολείου μας κατέληξε σε φασαρία. Μια μικρή διαφωνία ανάμεσα στα δύο «πρωτοπαλίκαρα» της πέμπτης τάξης γενικεύτηκε, φέρνοντας στα χέρια κι άλλα παιδιά. Ο δάσκαλος, που είδε τι είχε συμβεί, πλησίασε ανήσυχος. Το κουδούνι διέκοψε τις αψιμαχίες, όμως η ένταση είχε παραμείνει.

Ο δάσκαλος εξηγεί στα παιδιά το νόημα του παιχνιδιού

Το μάθημα ξεκίνησε, με τον δάσκαλο αποφασισμένο να ξεκαθαρίσει την κατάσταση που είχε δημιουργηθεί. Τα παιδιά έδειχναν στενοχωρημένα που η σχολική χρονιά ξεκίνησε με αυτόν τον τρόπο. Τώρα, στην αρχή, ήταν ευκαιρία να βάλουν όλοι μαζί κάποιους κανόνες για την κοινή ζωή τους μέσα στην τάξη αλλά κι έξω απ' αυτήν. Όλοι συμφώνησαν πως η αξία του παιχνιδιού βρίσκεται στη χαρά της συμμετοχής και όχι απαραίτητα στη νίκη, ενώ αυτός που χάνει και αναγνωρίζει την ήττα του είναι πραγματικά άξιος συναγωνιστής! Είναι πολύ σημαντικό όλοι ν' ακολουθούν τους ίδιους κανόνες. Αν όμως χρειάζεται να αλλάξει κάποιος από αυτούς, θα συζητούν και θα αποφασίζουν όλοι μαζί γι' αυτή την αλλαγή.

Από τα χρόνια της Παλαιάς Διαθήκης, ο Θεός έδωσε στους ανθρώπους τους πρώτους κανόνες, τις Δέκα Εντολές, για να μπορούν να ξεχωρίζουν το σωστό από το λάθος.

Και η Εκκλησία μας λειτουργεί με κανόνες

Επειδή ήταν η ώρα των Θρησκευτικών, ο δάσκαλος βρήκε την ευκαιρία να θυμίσει στα παιδιά κάποιες από τις Δέκα Εντολές. «Από τα χρόνια της Παλαιάς Διαθήκης», τους είπε, «ο Θεός έδωσε τους πρώτους αυτούς κανόνες, για να μπορούν οι άνθρωποι να ξεχωρίζουν το σωστό από το λάθος και να μην αδικούν ο ένας τον άλλον. Αργότερα, ο Χριστός έδωσε μέσα από τη διδασκαλία του πολλά παραδείγματα, για να διδαχθούν οι χριστιανοί πώς πρέπει να ζουν, αποφεύγοντας την αδικία κι έχοντας για παράδειγμα τη δική του ζωή! Έπειτα, αφού ο Χριστός ανέβηκε στον Πατέρα του, η Εκκλησία οργάνωσε τη ζωή της, με βάση αυτά τα λόγια του Κυρίου».

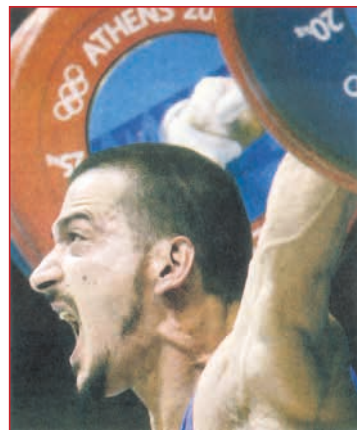
Όταν οι κανόνες που στηρίζουν τη Δημοκρατία έχουν βάση τους την αγάπη του Χριστού, είναι πιο ανθρώπινοι

Ο δάσκαλος θύμισε στα παιδιά ότι, για να μπορέσουν οι άνθρωποι να συνυπάρξουν με αρμονία, είναι απαραίτητο να έχουν κανόνες που όλοι οφείλουν να τηρούν. Έφερε, μάλιστα, ως παράδειγμα τους νόμους του Σόλωνα και του Κλεισθένη, που οδήγησαν στη γέννηση της Δημοκρατίας στην αρχαία Αθήνα. Και κατέληξε: «Όλοι αυτοί οι κανόνες βοηθούν ακόμη περισσότερο τους ανθρώπους, όταν στηρίζονται στην αγάπη και στην ενότητα που διδάσκει η Εκκλησία».

Τα παιδιά, μέσα από τα λόγια του δασκάλου τους, κέρδισαν κι έμαθαν πολλά, αλλά κυρίως κατάλαβαν ότι είναι όμορφο να αγωνίζεσαι, υπακούοντας με τη θέλησή σου στους κανόνες.

Η νίκη...

μετά από έναν τίμιο και σκληρό αγώνα...

δίνει σε όλους μεγάλη χαρά!

Εργασίες

1. Θέματα για συζήτηση

- A. Πολλές φορές, σε αγώνες ποδοσφαίρου ή μπάσκετ, παρατηρούνται επεισόδια και συμπλοκές μεταξύ αθλητών αλλά και μεταξύ φιλάθλων. Με ποιον τρόπο πιστεύετε πως αυτά τα επεισόδια μπορούν να πάψουν να συμβαίνουν;
- B. Ποιοι άλλοι αγώνες, εκτός από τους αθλητικούς, βοηθούν στην ανάπτυξη της συνεργασίας; Αξίζει να πάρουμε μέρος σ' αυτούς;

2. Επιλέγουμε το Σωστό (Σ) ή το Λάθος (Λ).

- Τους κανόνες τους τηρούμε μόνον όταν μας συμφέρει. Σ Λ
- Ο δάσκαλος εξήγησε ότι η αξία του παιχνιδιού βρίσκεται στη νίκη. Σ Λ
- Οι πρώτοι χριστιανοί είχαν ως παράδειγμα τη ζωή του Χριστού. Σ Λ
- Η Εκκλησία οργάνωσε τη ζωή της με βάση τις 10 εντολές. Σ Λ
- Οι κανόνες βοηθούν τους ανθρώπους, όταν στηρίζονται στην αγάπη που διδάσκει η Εκκλησία. Σ Λ
- Το παιχνίδι είναι όμορφο και δημιουργικό, όταν όλοι ακολουθούν τους δικούς τους κανόνες. Σ Λ

3. Από τον δικτυακό τόπο www.lawyers.gr/sintagma/periexomena.htm βρίσκουμε τα άρθρα του Συντάγματος που αναφέρονται στο πολίτευμα της χώρας μας. Με ποιον τρόπο το στηρίζουν;

4. Με βάση το κείμενο του πρώτου παραθέματος, συζητούμε ποια είναι τα βήματα που ο χριστιανός πρέπει να κάνει στη ζωή του, ώστε να κερδίσει «το στεφάνι της δικαιοσύνης». Τι συμβολίζει αυτό το στεφάνι και ποιος το απονέμει;

Παραθέματα

Αγωνίστηκα τον ωραίο αγώνα, έτρεξα τον δρόμο ως το τέλος, φύλαξα την πίστη. Τώρα πια, με περιμένει το στεφάνι της δικαιοσύνης.

(Από τη Β΄ προς Τιμόθεο επιστολή του Αποστόλου Παύλου, 4, 7-8)

Να αγωνίζεσαι τον ωραίο αγώνα της πίστης.

(Από την Α΄ προς Τιμόθεο επιστολή του Αποστόλου Παύλου, 6, 12)

Όλοι οι άγιοι, επειδή είχαν σκοπό να καθαρίσουν τον εαυτό τους από κάθε ελάττωμα και κακία, γνώριζαν ότι μόνο όταν κάποιος τηρεί τις εντολές του Χριστού μπορεί να καθαριστεί και να ανέβει προς τον Θεό.

(Αββά Δωρόθεου, Διδασκαλίες, Α΄)

1.2 Αγωνιζόμαστε με χαρούμενη διάθεση

Ο χριστιανός δεν πρέπει να χάνει την ελπίδα, το θάρρος και την πίστη του μπροστά στις δυσκολίες. Με τη βοήθεια του Θεού συνεχίζει τον αγώνα του με χαρούμενη διάθεση.

Ελικόπτερο διάσωσης τύπου Πούμα. Χρησιμοποιείται για τη μεταφορά ασθενών, διάσωση ναυαγών και εκτελεί αποστολές σε δύσκολες καιρικές συνθήκες.

- Α. Το πλοίο που μεταφέρει τον Παύλο από την Καισάρεια στη Ρώμη για να δικαστεί πέφτει σε μεγάλη θαλασσοταραχή.
 Β. Ο Θεός διαβεβαιώνει τον Παύλο ότι όλοι οι επιβάτες θα σωθούν.
 Γ. Το πλοίο καταστρέφεται, μα όλοι σώζονται, χάρη στην πίστη και την υπακοή τους στις οδηγίες του Παύλου.

Ο Γιώργος έφερε στην τάξη δύο φωτογραφίες που βρήκε στο διαδίκτυο. Παρουσίαζαν ένα μεγάλο πλοίο που είχε γείρει στο πλάι, ενώ από παντού το χτυπούσαν μανιασμένα τα κύματα του ωκεανού. Ένα ελικόπτερο διάσωσης τραβούσε μέσα σε ένα καλάθι δύο ναυαγούς. Τα παιδιά εντυπωσιάστηκαν. Αλλά κι ο δάσκαλος δεν έχασε την ευκαιρία. «Ξέρετε, παιδιά», τους είπε, «κι ο Απόστολος Παύλος κάποτε κινδύνεψε με τον ίδιο τρόπο, όταν χρειάστηκε να ταξιδέψει από τη φυλακή της Καισάρειας, όπου βρισκόταν, προς τη Ρώμη, για να δικαστεί εκεί. Όμως με τη βοήθεια του Θεού κατάφερε να σωθεί, όχι μόνο ο ίδιος αλλά και όλοι όσοι ήταν μαζί του».

Το όνειρο του Παύλου ηρεμεί και δίνει ελπίδα στους ταξιδιώτες

«Από την ώρα που ξεκίνησε το ταξίδι», συνέχισε ο δάσκαλος, «η μεγάλη κακοκαιρία ανάγκαζε τον καπετάνιο να αλλάξει συνεχώς **ρότα**, όμως μετά από λίγο το πλοίο έπλεε ακυβέρνητο στη θαλασσοταραχή. Εξαντλημένοι οι ταξιδιώτες είχαν απελπιστεί. Ο Παύλος, τότε, στάθηκε στη μέση του πλοίου και τους είπε: *Μη φοβάστε!* Ένας άγγελος του Θεού, στον οποίο πιστεύω, μου είπε *εχτές το βράδυ πως κανένας μας δε θα χαθεί από την τρικυμία. Δείξτε λοιπόν θάρρος και αισιοδοξία, γιατί σε λίγο θα βγούμε σε ένα νησί. Οι περισσότεροι πείστηκαν στα λόγια του και πήραν θάρρος, τρώγοντας μαζί του λίγο ψωμί. Μάλιστα, ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος μας λέει ότι με την πράξη του αυτή ο Παύλος κατάφερε να ηρεμήσει τους 276 επιβάτες του πλοίου, δίνοντάς τους ελπίδα με το παράδειγμά του».*

Πλοίο σε τρικυμία
(πίνακας του G. Esposito, Ναυτικό και Εθνολογικό Μουσείο Γαλαξιδίου).

Η πίστη στα λόγια του Παύλου σώζει τους επιβάτες

«Τελικά, κύριε, σώθηκαν οι επιβάτες;» ρώτησε η Ευγενία. «Πράγματι», απάντησε ο δάσκαλος, «αν και το πλοίο χτύπησε με ορμή στα παράλια του νησιού Μελίτη, οι επιβάτες σώθηκαν και βγήκαν στην ακτή, χρησιμοποιώντας ξύλα και σανίδες από το διαλυμένο καράβι. Ο Θεός, μας λέει ο Χρυσόστομος, θέλησε να σωθούν όλοι οι επιβάτες, όχι μόνο επειδή επιθυμούσε να τους χαρίσει τη ζωή, αλλά και γιατί με αυτόν τον τρόπο τους έδειξε πόσο αληθινά ήταν τα λόγια του Παύλου».

Η ελπίδα, το θάρρος και η αισιοδοξία μάς γεμίζουν δύναμη

Και ο δάσκαλος ολοκλήρωσε τις σκέψεις του λέγοντας: «Η ζωή κάθε ανθρώπου είναι γεμάτη από δυσκολίες και προβλήματα. Κάποιες φορές, μάλιστα, τον χτυπούν, όπως τα μανιασμένα κύματα χτυπούσαν το πλοίο του Παύλου. Όποιος χάνει την ελπίδα του, την καλή του διάθεση ή σταματά την προσπάθεια είναι δύσκολο να γλιτώσει από τα χτυπήματα αυτά. Όπως, όμως, ο Παύλος ήξερε ότι με τον Θεό δίπλα του δεν είχε να φοβηθεί τίποτα, έτσι και ο χριστιανός ποτέ δεν πρέπει να εγκαταλείπει τον αγώνα του, γνωρίζοντας ότι μέσα από αυτές τις δυσκολίες ο Θεός δοκιμάζει τις ικανότητες, τη δύναμη, την πίστη και την αντοχή του. Αν λοιπόν αφήσουμε κυβερνήτη του «πλοίου» της ζωής μας τον Χριστό, εκείνος μπορεί όχι μόνο να μας γλιτώσει από κινδύνους που στα μάτια μας φαίνονται ανίκητοι, αλλά και να μας χαρίσει τη δύναμη να συνεχίσουμε τον αγώνα μας με χαρούμενη διάθεση, γνωρίζοντας πως κάθε στιγμή βρίσκεται δίπλα μας».

Το ταξίδι του Παύλου προς τη Ρώμη. Κάποιοι επιστήμονες ταυτίζουν το νησί Μελίτη (Πράξεις 28, 1) με τη Μάλτα και κάποιοι άλλοι με την Κεφαλονιά.

Εργασίες

1. Θέμα για συζήτηση.

Βρίσκουμε και διαβάζουμε στην Καινή Διαθήκη, από το βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων (κεφ. 25, στίχοι 10,11), τα λόγια του Παύλου με τα οποία ζητά να δικαστεί από τον Καίσαρα στη Ρώμη. Μετά συζητούμε γι' αυτό το προνόμιο των Ρωμαίων πολιτών. Έχουμε σήμερα αντίστοιχα παραδείγματα;

2. Επιλέγουμε το Σωστό (Σ) ή το Λάθος (Λ).

Ο Παύλος ζήτησε να δικαστεί στη Ρώμη, γιατί ήταν Ρωμαίος πολίτης.	Σ	Λ
Ο Παύλος βρέθηκε σε μεγάλη θαλασσοταραχή, όταν επέστρεφε από τη Ρώμη.	Σ	Λ
Μόλις ξεκίνησε η τρικυμία, ο Παύλος έχασε την εμπιστοσύνη του στον Θεό.	Σ	Λ
Ο Θεός χάρισε τη ζωή στους επιβάτες, για να δείξει πόσο αληθινά ήταν τα λόγια του Παύλου.	Σ	Λ
Σε κάθε δυσκολία πρέπει να εγκαταλείψουμε τον αγώνα μας.	Σ	Λ
Ο Θεός μέσα από τις δυσκολίες δοκιμάζει τη δύναμη και την αντοχή μας.	Σ	Λ
Ο αγώνας μας πρέπει να γίνεται πάντοτε με χαρούμενη διάθεση, γιατί ξέρουμε πως ο Θεός δε μας εγκαταλείπει ποτέ.	Σ	Λ

3. Συμπληρώνουμε την ακροστιχίδα της ΤΡΙΚΥΜΙΑΣ.

Τ _ _ _ _ _ : Ταλαιπώρησε το πλοίο που μετέφερε τον Παύλο (θηλ.).

Ρ _ _ _ _ _ : Ήταν στην πολιτική του ιδιότητα ο Παύλος.

Ι _ _ _ _ _ : Αν και συμπατριώτες του, καταδίωξαν τον Παύλο.

Κ _ _ _ _ _ : Κι έτσι λέγεται ο καπετάνιος του πλοίου.

Υ _ _ _ _ _ : Έδειξαν όλοι στα λόγια του Παύλου.

Μ _ _ _ _ _ : Εκεί ναυάγησε το πλοίο που μετέφερε τον Παύλο.

Ι _ _ _ _ _ : Το όνομα του Χρυσοστόμου.

Α _ _ _ _ _ : με χαρούμενη διάθεση.

Παράθεμα

Ὅστε οἱ δίκαιοι, κ' ἂν ἐν χειμῶνι ὡσι, κ' ἂν ἐν πελάγει, οὐδὲν πάσχουσιν δεινόν, ἀλλὰ καὶ ἐτέρους συνδιασώζουσιν.

(Ιω. Χρυσοστόμου, Στις Πράξεις των Αποστόλων, ομιλ. 53, ΡG60, 372)

Μετάφραση

Ὅστε οἱ δίκαιοι, ἀκόμη κι ἂν βρίσκονται σε βαρυχειμωνιά ἢ στη μέση του πελάγους (σε φουρτουνιασμένη θάλασσα), (ὄχι μόνο) δὲν παθαίνουν κακὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλους σώζουν μαζί τους.

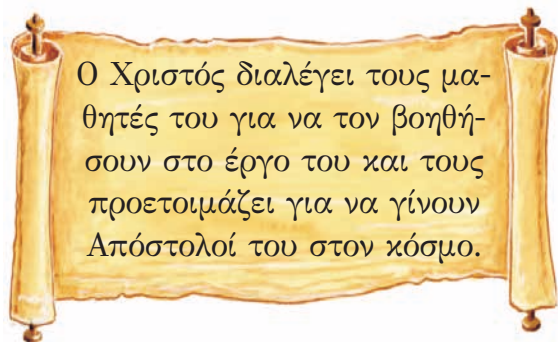
Μες στο πέλαγος

(Γ. Βερίτη)

*Μες στο πέλαγος του κόσμου
και στα βάσανα της γης,
με τη λάμψη του φωτός σου,
συ Χριστέ μάς οδηγείς.
Είσαι φάρος που μας δείχνεις
το λιμάνι της γαλήνης,
και με βάλσαμο τους πόνους
των ψυχών μας απαλύνεις.*

1.3 Οι μαθητές του Χριστού προετοιμάζονται για αγώνες

Α. Οι μαθητές προετοιμάζονται για τον αγώνα τους, μαθαίνοντας πώς θα γίνουν «ψαράδες ανθρώπων».

Β. Ο Χριστός χαρίζει στους μαθητές του τη δύναμη να θεραπεύουν το σώμα και την ψυχή.

Γ. Οι μαθητές έχουν για εφόδιά τους την πίστη και την ελπίδα για τον καινούριο κόσμο του Θεού και τη δύναμη που πήραν από την αγάπη του Δασκάλου τους.

Η κλήση των μαθητών

Όταν ο Χριστός ξεκίνησε την πορεία του στον κόσμο, για να ολοκληρώσει την αποστολή του, αναζήτησε συνεργάτες. Όσο Εκείνος θα βρισκόταν επάνω στη γη, θα τον βοηθούσαν, φροντίζοντας να γίνει πιο εύκολο το έργο του στις περιοδείες που θα έκανε στα χωριά και στις πόλεις της Παλαιστίνης. Κοντά του, όμως, αυτοί οι συνεργάτες θα μαθήτευαν και στη δική τους αποστολή.

Ο Χριστός διάλεξε για μαθητές του απλούς ανθρώπους. Θα τους προετοίμαζε να γίνον

«Ελάτε μαζί μου και θα σας κάνω ψαράδες ανθρώπων» (εικόνα από την Ι. Μ. Φιλανθρωπινών, που βρίσκεται στο νησάκι της λίμνης των Ιωαννίνων).

νουν Απόστολοί του, ώστε, όταν θα έφτανε η στιγμή να τον αποχωριστούν, να μετέφεραν εκείνοι το κήρυγμά του σε ολόκληρο τον κόσμο. Έτσι, μέσα από τα λόγια και τις πράξεις τους, οι άνθρωποι θα αισθάνονταν την παρουσία του Χριστού δίπλα τους. Προετοίμαζε λοιπόν τους μαθητές του για να γίνουν «ψαράδες ανθρώπων», όπως είπε στον Πέτρο και στον αδερφό του Ανδρέα που ήταν ψαράδες, όταν τους κάλεσε κοντά του. Τα ίδια λόγια είπε και σε άλλα δύο αδέρφια, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, εννοώντας ότι θα τους μάθει να κερδίζουν τις καρδιές των ανθρώπων. Όταν, πάλι, ένας άλλος μαθητής, ο Φίλιππος, έφερε έναν καλό φίλο του, τον Ναθαναήλ, για να γνωρίσει τον Ιησού, Εκείνος κέρδισε την εμπιστοσύνη του με μια φράση: «Να ένας καλός Ισραηλίτης που στην καρδιά του δεν έχει πονηριά».

Οι δυσκολίες που θα συναντούσαν

Πόσο δύσκολο ήταν το έργο των μαθητών του Χριστού; Πολύ! Δεν είναι εύκολο να αλλάξεις τις καρδιές των ανθρώπων. Μήπως, όμως, και οι μαθητές θεωρούνταν σπουδαίοι από τους συνανθρώπους τους; Όχι! Ήταν αγράμματοι, φτωχοί, ταπεινοί, χωρίς την εξουσία ή την οικονομική δύναμη που είχαν οι ισχυροί της εποχής τους. Ο Χριστός τούς προειδοποίησε ότι τους στέλνει σαν πρόβατα ανάμεσα σε λύκους και τους προετοίμασε να δεχτούν την οργή και τον **φθόνο** των ανθρώπων. Θα τους οδηγούσαν κατηγορούμενους σε δικαστήρια και όλοι τους, σχεδόν, θα έδιναν τη ζωή τους για το όνομα του αγαπημένου τους Δασκάλου.

Τα εφόδια για τον αγώνα τους

Ο Χριστός, όμως, χάρισε στους μαθητές του ένα ανεκτίμητο δώρο. Να μπορούν να θεραπεύουν όσους υπέφεραν στο σώμα και στην ψυχή, να παρηγορούν τους πονεμένους και να φέρνουν ειρήνη στις καρδιές των ανθρώπων. Θα έπρεπε, βέβαια, να έχουν μεγάλη δύναμη στην ψυχή τους. Γιατί όσοι τους μισούσαν θα τους έδιωχναν από τις πόλεις τους, ενώ αυτοί θα έπρεπε να βρουν τη δύναμη να συνεχίσουν την αποστολή τους. Πάνω από την αγάπη για τη ζωή τους, όμως, βρισκόταν η επιθυμία για τη φροντίδα της ψυχής του πλησίον τους. Και γι' αυτό πέτυχαν στο έργο τους.

«Αυτούς τους δώδεκα έστειλε ο Ιησούς να κηρύξουν και τους έδωσε τις εξής εντολές...» Ματθ. 10, 5
(εικόνα από τον ναό των Στεφάνων, Κόραμα, Καππαδοκία).

Το θάρρος των μαθητών

Ο αγώνας των μαθητών έμοιαζε καταδικασμένος σε αποτυχία. Τον ξεκίνησαν, όμως, με θάρρος, γιατί πίστεψαν στην αξία του. Μέσα στην καρδιά τους είχε στερεωθεί βαθιά η πίστη και η ελπίδα ότι ο Δάσκαλός τους θα τους οδηγούσε μαζί με όλους τους ανθρώπους στον καινούριο κόσμο της αγάπης του Θεού. Ένωσαν ότι δε θα έμεναν ποτέ μόνοι τους. Έτσι κι έγινε. Γιατί ο Χριστός ήταν κοντά τους, όποτε τον χρειάζονταν. Αυτά που είχαν δει και ζήσει μαζί του ήταν αρκετά, ώστε να μη δειλιάσουν μπροστά σε οποιονδήποτε κίνδυνο και να αγωνιστούν με επιτυχία μέχρι το τέλος της αποστολής τους!

Εργασίες

1. Θέματα για συζήτηση.

- A. Να βρείτε στην Καινή Διαθήκη (Ματθαίου, κεφ. 10, στ. 2) τα ονόματα των μαθητών του Χριστού. Γιατί πιστεύετε ότι ο Χριστός διάλεξε ψαράδες για μαθητές του και δεν επέλεξε κάποιους πιο μορφωμένους, πλούσιους και γνωστούς στην περιοχή τους ανθρώπους;
- B. Συζητούμε τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζει το έργο των Αποστόλων ο Άγιος Εφραίμ ο Σύρος στο δεύτερο παράθεμα.

2. Πιστεύετε ότι τα εφόδια που έδωσε ο Χριστός στους μαθητές του ήταν αρκετά για το έργο που αναλάμβαναν; Αν ήσασταν μαθητές του Χριστού, τι άλλο θα του ζητούσατε να σας δώσει, ώστε να πετύχετε στο έργο σας;

3. Συμπληρώνουμε τα κενά με βάση το κείμενο του μαθήματος.

Ο Χριστός αναζήτησε οι οποίοι, όσο Εκείνος θα βρισκόταν πάνω στη γη, θα φρόντιζαν να γίνει πιο εύκολο το έργο του, αλλά και θα και στη δική τους, να μπορούν να το κήρυγμά του σε ολόκληρο τον κόσμο, ώστε οι άνθρωποι να την παρουσία του Χριστού. Τους προετοίμασε, δηλαδή, να γίνουν «.....», όπως είπε στον Πέτρο και στον αδερφό του Ο Χριστός τούς προειδοποίησε ότι τους στέλνει σαν και τους προετοίμασε να δεχθούν των ανθρώπων. Οι μαθητές θα έπρεπε να έχουν στην ψυχή τους. Ξεκίνησαν, λοιπόν, με θάρρος γιατί πίστεψαν στην αξία του τους και γιατί μέσα στην καρδιά τους είχε στερεωθεί βαθιά η και η ότι ο Δάσκαλός τους θα τους οδηγούσε μαζί με όλους τους ανθρώπους στον της αγάπης του Θεού.

Παραθέματα

Πας ουν οστις ομολογήσει εν εμοί εμπροσθεν των ανθρώπων, ομολογήσω καγώ εν αυτώ εμπροσθεν του πατρός μου του εν ουρανοίς.

(Ματθ. 10, 32)

Μετάφραση

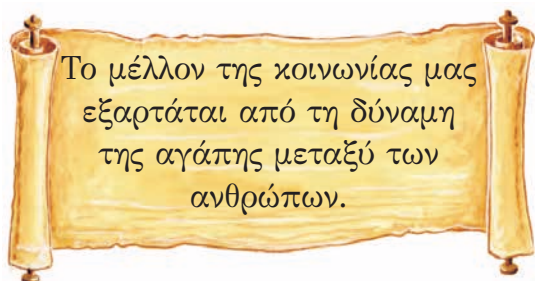
Όποιος ομολογήσει μπροστά στους ανθρώπους ότι ανήκει σ' εμένα, θα τον αναγνωρίσω κι εγώ για δικό μου μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου.

Χαίρετε εσείς που δεν κρατάτε σακούλι, και όμως γεμίσατε με πλούτο όλη την οικουμένη. Εσείς που δεν είχατε περιττό ραβδί, και όμως διώξατε τους λύκους από παντού. Εσείς που δεν είχατε δεύτερο χιτώνα, και όμως ντύθηκαν από σας βασιλιάδες. Εσείς που δεν είχατε διπλό ζευγάρι παπουτσιών και όμως ταράξατε τη γη με τις πορείες σας.

(Εφραίμ του Σύρου, Εγκώμιο στους Αποστόλους)

1.4 Αγώνας με τη δύναμη της αγάπης

- A. Η Εκκλησία μάς διδάσκει να αγαπάμε όχι μόνο τους φίλους μας αλλά ακόμη και τους εχθρούς μας.
- B. Ο άγιος Αγάθωνας κάνει πράξη την εντολή του Χριστού, να αγαπάμε τον συνάνθρωπό μας τόσο, όσο και τον εαυτό μας.

Η προσφορά του αγίου Αγάθωνα, παράδειγμα αληθινής αγάπης

Κάποτε, ένας απλός και άγιος άνθρωπος, ο μοναχός Αγάθωνας, ξεκίνησε από το μοναστήρι του για να πάει στην πόλη να πουλήσει το **εργόχειρό** του. Τα χρήματα που θα έπαιρνε θα τον συντηρούσαν μέχρι να τελειώσει το επόμενο εργόχειρο. Όταν έφτασε στην πόλη, συνάντησε έναν **άστεγο** και άρρωστο γέροντα. Ο Αγάθωνας, χωρίς να σκεφτεί καθόλου, αφού πούλησε το εργόχειρό του, με τα χρήματα που μάζεψε νοίκιασε ένα μικρό σπίτι και αγόρασε φάρμακα για τον γέροντα. Τέσσερις ολόκληρους μήνες ο Αγάθωνας έμεινε κοντά στον αδύναμο ηλικιωμένο, μέχρι που ο γέροντας θεραπεύτηκε. Τότε, μόνο, ο Αγάθωνας επέστρεψε στο μοναστήρι του.

Πρέπει να αγαπάμε τον διπλανό μας όπως τον εαυτό μας

Ο άγιος Αγάθωνας δεν έκανε τίποτα περισσότερο από το να εφαρμόσει τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας για τον συνάνθρωπο. Ο Χριστός στο κήρυγμά του δίδαξε ότι οι άνθρωποι πρέπει να αγαπούν τον διπλανό τους με την ίδια δύναμη που αγαπούν και τον εαυτό τους. Μόνον όταν ο άνθρωπος αγαπά με αυτόν τον τρόπο τον **πλησίον** του, μπορεί να αγωνίζεται αληθινά γι' αυτόν χωρίς συμφέροντα και **σκοπιμότητες**.

Πρέπει να αγαπάμε ακόμη και τους εχθρούς μας

Η Εκκλησία μας, μέσα από αυτά τα λόγια του Χριστού, φανερώνει τον δρόμο που πρέπει να βαδίζει ο άνθρωπος, δηλαδή να αγαπά τους εχθρούς του, να απαντά με καλά λόγια σε όσους τον κακολογούν, να ευεργετεί αυτούς που τον μισούν, να προσεύχεται για όσους θέλουν το κακό του. Ο ίδιος ο Χριστός έδειξε την απέραντη αγάπη του για τον άνθρωπο, όταν σταυρώθηκε για χάρη όσων τον αγαπούσαν και όσων τον μισούσαν.

Η ευθύνη μας για μια ανθρώπινη κοινωνία

Ενώ λοιπόν ο κόσμος περιγράφει την αγάπη με διάφορους τρόπους, η Εκκλησία την καλλιεργεί εκεί που φυτρώνει το μίσος. Η επιτυχία του αγώνα μας, δηλαδή, για μια πιο ανθρώπινη κοινωνία εξαρτάται από τη δύναμή μας. Τη δύναμή μας να ξεπεράσουμε τον εαυτό μας και να δούμε τον διπλανό μας, όποιος και αν είναι αυτός, σαν αδελφό, χωρίς να σκεφτόμαστε όσα μας χωρίζουν, αλλά μόνο όσα μας ενώνουν.

Άλλωστε, ο Απόστολος Παύλος, υμνώντας την αγάπη, μας διδάσκει ότι ακόμη και εάν πετύχουμε τα σπουδαιότερα κατορθώματα, εάν δεν έχουμε αγάπη για τον διπλανό μας, τότε τίποτα από όλα αυτά δεν έχει αξία. Η αγάπη μαζί με την πίστη, την ελπίδα και την υπομονή δίνουν στον αγώνα μας μοναδική αξία!

Περιμένουν τη βοήθειά μας...

... για να μπορούν να γελούν συχνότερα!

Εργασίες

1. Θέμα για συζήτηση.

«Φτάσαμε ως το φεγγάρι, αλλά δυσκολευόμαστε να διασχίσουμε τον δρόμο για να συναντήσουμε τον γείτονά μας».

2. Συμπληρώνουμε τις δύο στήλες που ακολουθούν, με τα γνωρίσματα του ανθρώπου που αγαπά κι εκείνου που δεν αγαπά. Μας βοηθούν τα κείμενα του μαθήματος και των παραθεμάτων.

Ο άνθρωπος που αγαπά:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8

Ο άνθρωπος που δεν αγαπά:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8

